

Základní škola Ústí nad Labem, Anežky České 702/17, p. o.

Dlouhodobý program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty pro období 2022/2023–2027/2028

„There’s no Planet B“

Obsah

Úvodem	3
1 Charakteristika školy a EV v rámci ŠVP	4
2 Vyhodnocení Dlouhodobého plánu EVVO 2016/2017-2021/2022	6
3 SWOT analýza aktuálního stavu	9
4 Cíle EV	10
5 Roční plán EV	13
Závěr	13
Přílohy	14

Úvodem

Název dlouhodobého plánu environmentální výchovy¹ odkazuje na knihu Mikea Berners-Leeho². Na více než třech stech stranách popisuje jednotlivé stránky lidského života od získání jídla přes dopravu po běžné chování člověka v různých životních situacích. Nejpalčivější a klíčová otázka leží ovšem až v poslední kapitole s názvem *What can I do?*

Napříč světem se v posledních letech vzepjala vlna občanského aktivismu (např. Fridays for Future, Extinction Rebellion), jímž se lidé postupně chápou své možnosti a volby udělat něco pro lepší životní podmínky v místě, kde se v tu chvíli zrovna nacházejí. Cokoliv. Nejlépe hned. Protože, jak píše Berners-Lee, nemáme žádnou planetu, kam bychom se mohli přemístit.

Kurikulum české školy ukládá průřezové téma *Environmentální výchova* zapojit do výukového schématu napříč vzdělávací soustavou, ne vždy a na všech školách je EV chápána jako nedílná součást budoucnosti dětí, které v tuto chvíli ještě sedí v lavicích a mají svůj jednodušší, dejme tomu dětský, náhled na fungování světa. Jedním z cílů tohoto dlouhodobého plánu je děti nejen seznámit s aktuálními poznatky (nejen) přírodních věd, nýbrž tyto nově nabyté informace umět použít (v duchu zásady *think global, act local*) a přemýšlet o vztazích v prostředí ve vztahu k budoucnosti.

Dlouhodobý program EV vychází z nadřazených dokumentů:

MŽP (2015). *Státní program EVVO a EP na léta 2016–2025*. Praha.³

Ústecký kraj (2022). *Krajská koncepce EVVO v Ústeckém kraji pro období 2022–2030*. Ústí n/L.

MŠMT (2021). *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*. Praha.

Zároveň akcentuje předcházející dlouhodobý plán, který ve škole platil v letech 2016–2022, a zaběhnuté a funkční procesy, které v prostředí školy již fungují a na něž chceme navazovat.

¹ Název environmentální výchova v sobě integruje dříve používané názvosloví „environmentální vzdělávání, výchova a osvěta“, které je stále platné ve *Státním programu EVVO a EP na léta 2016–2025* (MŽP 2015), ovšem ve školském prostředí se týká zejména průřezového tématu *Environmentální výchova* v rámci *Rámcového vzdělávacího programu* (RVP-ZV v.2021, MŠMT). Pro zjednodušení dalšího textu chápeme EVVO a EV jako synergická synonyma a nadále v textu používáme zkratku EV.

² Berners-Lee, M. (2021). *There's no planet B*. Cambridge University Press.

³ V rámci *Cíle 1.2 – Dokumenty* a souvisejících doporučení pro školy.

1 Charakteristika školy a EV v rámci ŠVP

Základní škola Ústí nad Labem, Anežky České 702/17 p.o. (dále Anežka⁴) je příspěvkovou organizací města Ústí nad Labem (zřizovatel). Je školou tzv. sídlištní, neboť je umístěna na severním okraji sídlištní výstavby celku Krásné Březno z období 70. a 80. let 20. století. Školu tvoří I. a II. stupeň, škola tak poskytuje celé základní vzdělání. Jedna třída přípravného ročníku také zajišťuje přípravu na povinnou školní docházku.

Vlastní areál školy tvoří pavilony A (vedení školy, vrátnice a šatny), B (třídy I. stupně a školní družiny), C (třídy II. stupně a odborné učebny), T (tělocvičny, třídy I. stupně a odborné učebny) a školní jídelny (jídelna, technické zázemí a sklady), které ze západu, východu a severu obklopuje školní zahrada.

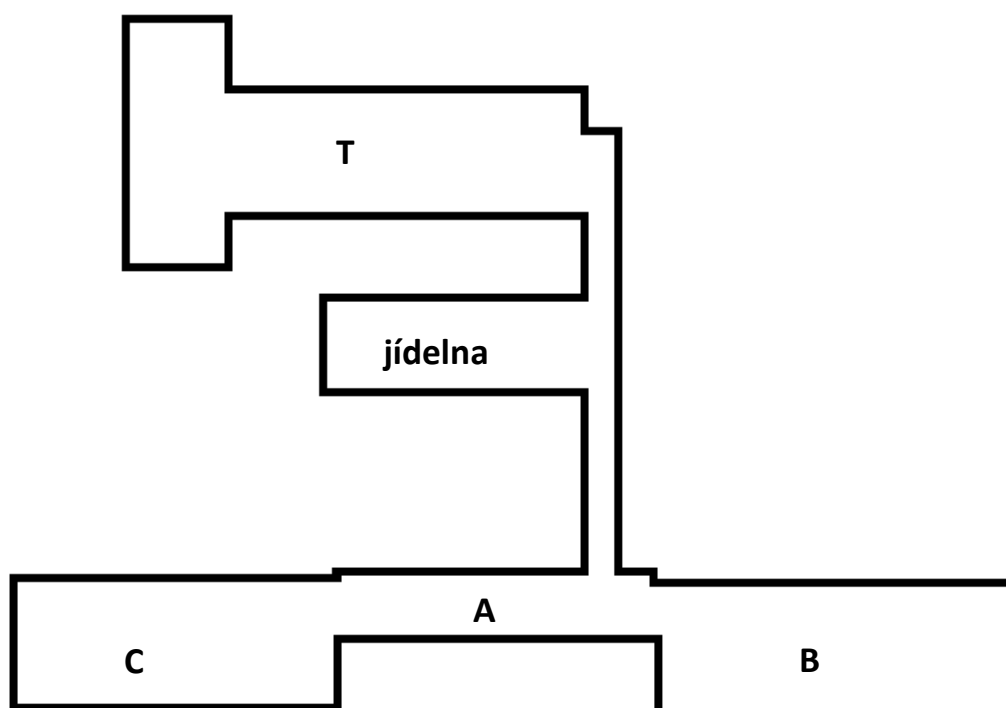

Schéma 1: Rozmístění pavilonů v rámci školy.

Ve školním roce 2022/2023 dosahuje počet žáků téměř maximálního naplnění kapacity (706 ze 720). Specifikem školy je vyšší počet žáků s odlišným mateřským jazykem a s tím přímo související statut školy určené k poskytování bezplatné jazykové přípravy pro žáky cizince v Ústeckém kraji.

⁴ Familiární označení instituce jednoslovným jménem má v Ústí n/L tradici a posiluje vztah dětí i zaměstnanců ke škole jako živé bytosti (srov. ZŠ v ulici Elišky Krásnohorské jako Eliška, ZŠ v ulici Pod Vodojemem jako Vodojem). Pojmenování Anežka přímo souvisí s názvem ulice, kde škola sídlí a která je pojmenována po Anežce Přemyslovně. Tím se do prostého pojmenování školy prolíná princip místně zakotveného učení (vztah k místu).

Ve škole působí dva koordinátoři EV, a to Mgr. Jana Střížková (současně zástupkyně ředitelky školy) a Mgr. Jan Musil, přičemž oba absolvovali akreditovaný kurz.

V rámci Školního vzdělávacího programu JAKUB (ŠVP) je od školního roku 2022/2023 pro žáky 9. ročníku nově zařazen předmět Environmentální výchova (s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně) ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

ŠVP dále specifikuje formy a časové zařazení EV do výuky a rozložení v jednotlivých ročnících. Většina témat je integrována do výuky prostřednictvím průřezového tématu, na I. stupni jsou dále vedeny tři projekty v celkovém rozsahu desítek hodin. Výstupy EV dané RVP se projevují také v aktivitách, jež se odehrávají mimo výuku (mimoškolní aktivity, výjezdové akce apod.).

Tabulka 1: Rozložení průřezového tématu EV v ŠVP.

Environmentální výchova									
<i>Ročník</i>	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
<i>Ekosystémy</i>				Př		Z	PŘ	PŘ	
<i>Základní podmínky života</i>						Z, PŘ		F, CH, PŘ	CH, PŘ
<i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>		PRV		Př	Př	PŘ	D	D, Z, CH	D, CH, PŘ
<i>Vztah člověka k prostředí</i>			PRV					Z, CH	VOZ, CH, PŘ

Tabulka 2: Projekty v EV.

Projekt	Ročník	Oblast	Rozsah	Předměty
<i>Chráníme přírodu – tří- díme odpad</i>	2.	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	7 hod.	PRV, ČJ, M, TV, PČ
<i>Zdraví a prostředí – Zdravá výživa</i>	3.	Vztah člověka k prostředí	6 hod.	PRV, ČJ, M, VV
<i>Přírodní společenstva</i>	4.	Ekosystémy	13 hod.	Př, ČJ, VV, PČ

Pozn.: Z – zeměpis, D – dějepis, Př – přírodověda, PŘ – přírodopis, CH – chemie, F – fyzika, VOZ – výchova k občanství a zdraví, PRV – prvouka, PČ – pracovní činnosti, ČJ – český jazyk, M – matematika

2 Vyhodnocení Dlouhodobého plánu EVVO 2016/2017-2021/2022

Dlouhodobý plán platný v předchozím období stanovoval cíle pro žáky v 5. a 9. ročníku ve vztahu k výstupům ŠVP v pěti oblastech, a sice senzitivita (i), zákonitosti (ii), problémy a konflikty (iii), výzkumné dovednosti a znalosti (iv) a akční strategie (v).

Vzhledem k návaznosti jednotlivých výstupů na průřezové téma a fixaci na závěrečné ročníky jednotlivých stupňů (tedy 5. třída pro I. stupeň a 9. třída pro II. stupeň) bylo naplňování jednotlivých výstupů dosaženo fakticky automaticky postupně tak, jak byly v předmětech napříč plánem výuky rozvrženy. Po aktualizaci ŠVP v roce 2022 došlo k redukci výstupů EV integrovaných do jednotlivých předmětů a úpravě jejich dislokace (zejména) mezi přírodovědné předměty. Pro období 2022–2027 je tedy nutno vycházet z aktualizované podoby ŠVP a výstupů daných průřezovým tématem.

V uplynulém období byly realizovány s ohledem na specifika školních roků 2019/2020–2021/2022⁵ všechny výstupy podle dlouhodobého plánu jak integrační, tak projektovou formou. V oddílech (i) – (v) se do plnění výstupů zapojily klasické výukové metody, u oblastí (ii), (iii) a (iv) se na I. i II. stupni používaly i inovativní metody, a to včetně venkovní výuky, exkurzí, spolupráce s dalšími organizacemi (např. Lesy ČR, program Tonda Obal na cestách, Recyklohraní). Od r. 2017 se na Anežce objevují celostátní kampaně v lokální mutaci, jako jsou Uklidme Česko (dva pravidelné úklidy na jaře a na podzim), 72 hodin (dobrovolnický den a charitativním přesahem) či Hodina Země (nyní již tradiční lampionový průvod).

Prostor školní zahrady byl v letech 2016–2022 předmětem vylepšení ve dvou dotačních výzvách Státního fondu životního prostředí (zaměření na venkovní učebny a školní zahrady). Výsledkem investice je dvojice venkovních učeben (jedna trvalá, jedna sezónní) s dalšími prvky a certifikace školní zahrady jako *Přírodní zahrada* (certifikace proběhla v listopadu 2022). Princip udržitelné péče o školní pozemek se zapojením žáků bude jedním z cílů i do budoucna.

Součástí předchozího dlouhodobého plánu byl také rozbor dotazníkového šetření (Příloha č. 1 Dlouhodobého plánu 2016–2022), jemuž se podrobili žáci napříč školou (různé věkové skupiny) a také zaměstnanci (Příloha č. 2). Oproti původnímu šetření jsme se na podzim 2022 zaměřili na ověření strategií stanovených plánem na roky 2016–2022. V následující tabulce nabízíme srovnání odpovědí žáků a zaměstnanců školy s komentářem.

Diseminace dotazníku⁶ byla zajištěna elektronickou formou, neboť v rámci rozšiřování digitálních kompetencí mají všichni žáci zřízenou školní e-mailovou schránku a tím i přístup ke sdíleným materiálům. V souhrnu byl dotazník distribuován celkem 305 žákům a 72 zaměstnancům, návratnost činila 62,9% u žáků (n=192) a 68,1% u zaměstnanců školy (n=49).

⁵ Od jara 2020 do podzimu 2021 se ve většině škol, tedy včetně Anežky, realizovala výuka distanční formou kvůli pandemii Covid-19. Distanční forma umožňovala téměř kompletně převést průřezové téma EV do online podoby, po návratu žáků k prezenční formě vzdělávání se pak uskutečňovaly ty části, které vyžadovaly osobní účast (např. kampaň Uklidme Česko).

⁶ Dotazník obsahoval otázky s uzavřenou odpovědí, otevřenou odpovědí, Likertovou škálou a základní socio-demografické otázky. V otevřených otázkách měli respondenti šanci doplnit své odpovědi.

Tabulka č. 3: Dílčí výsledky dotazníkového šetření

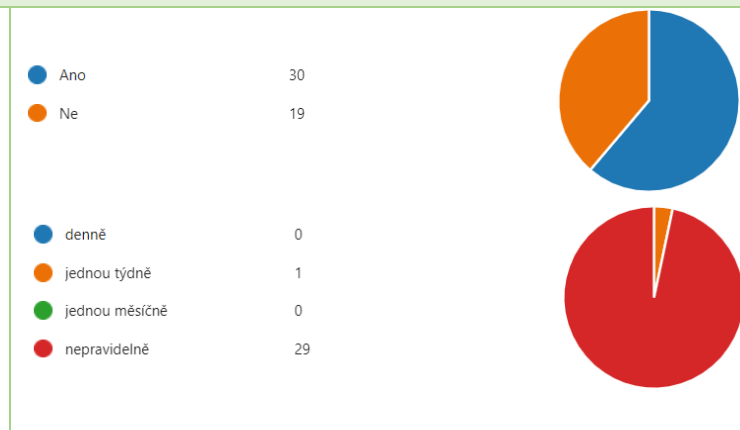
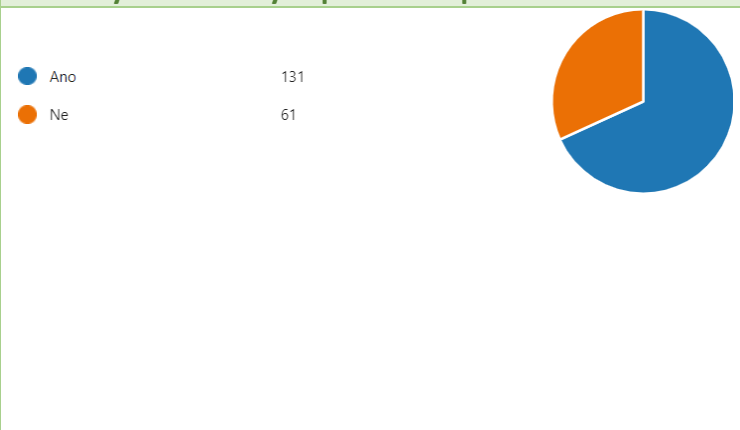
Odpovědi žáků		Odpovědi zaměstnanců		Komentář
Teze: Víím, co znamená environmentální výchova.				
Ano, přesně15 Ano, přibližně51 Nejsem si jistý/-á48 Ne, neumím to vysvětlit19 Ne, nikdy jsem to neslyšel(a)59		Ano, přesně31 Ano, přibližně17 Nejsem si jistý/-á0 Ne, neumím to vysvětlit0 Ne, nikdy jsem to neslyšel(a)1		U žáků byla vyšší četnost kladných odpovědí (znalost termínu EV) u starších ročníků, které mají vyšší četnost výstupů EV.
Teze: Ve škole se třídí více druhů odpadu. Který třídíte Vy?				
papír162 plast142 kov15 elektrospotřebiče (včetně baterií)65 toner7 světelné zdroje (žárovky,zářivky)31		papír48 plast48 kov11 elektrospotřebiče (včetně baterií)42 toner15 světelné zdroje (žárovky,zářivky)22		Vyšší informovanost o ukládání a třídění odpadů ve škole podporují sběrové akce a vyšší četnost nádob na tříděný odpad (papír, plast).
Teze: Účastním se školních akcí [...]				
Uklidíme Česko29 72 hodin55 Hodina Země (lampionový prův...54 Den Země (tematický den)115 soutěž Zlatý list5 Jiné36		Uklidíme Česko18 72 hodin31 Hodina Země (lampionový prův...16 Den Země (tematický den)31 soutěž Zlatý list1 Jiné2		Nižší počet odpovědí je dán cca 25% osob, které se školních akcí z různých důvodů neúčastní. Tento poměr by bylo záhodno pozitivně změnit.
Teze: Ve škole se snažím šetřit energiemi.				
ANO102 NE90		ANO49 NE0		Odpovědi jsou deformovány aktuální situací na trhu s energiemi, cenami a politickou situací v Evropě.

Teze: Třídění odpadů ve škole je dostatečné.

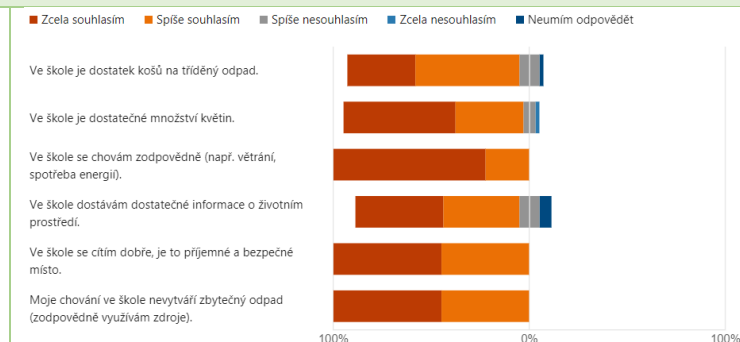
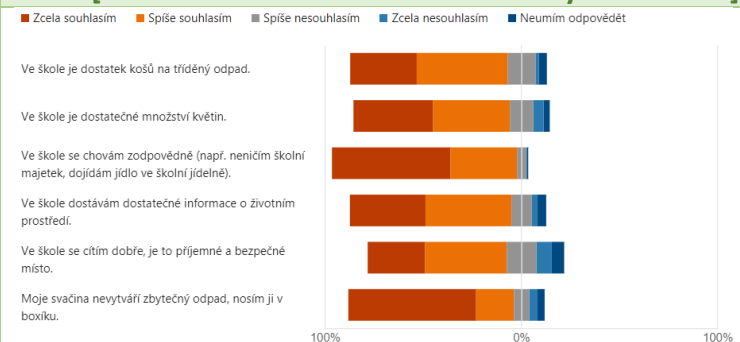
Odpovědi jsou doplněny otázkou s otevřenou odpovědí, kde se nejčastěji objevovaly kategorie kov, sklo a bioodpad (jídla).

Teze: Výuka některých předmětů probíhá venku.

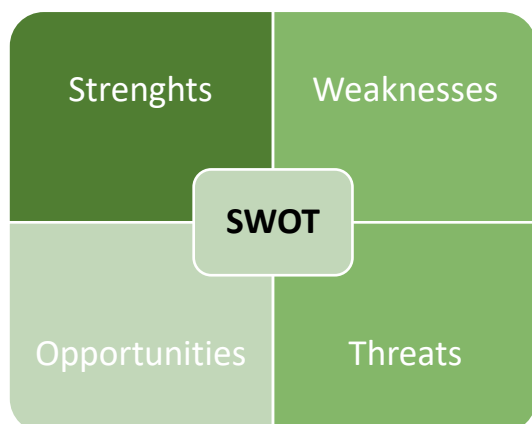
Nesoulad mezi žákovskými a zaměstnaneckými odpověďmi je v dělení do skupin (např. jazyky). Tato teze byla u zaměstnanců doplněna o dotaz na frekvenci venkovní výuky. Bude nutno poskytnout metodickou podporu pro větší podíl učení venku.

Teze: [rozhodování o míře souhlasu s daným tvrzením]

Převážně pozitivní hodnocení vychází z přesvědčení o dobrém vztahu k danému udržitelnému chování. Žáci jsou v průměru 15-20% skeptičtí v pohledu na školu a prostředí.

3 SWOT analýza aktuálního stavu

SWOT analýza je evaluační nástroj sloužící ke komplexní diagnostice dané problematiky, v tomto případě aktuálního stavu EV v prostředí Anežky.

SWOT vychází z osobní znalosti, pedagogické zkušenosti a zaběhnutých provozních procesech, které ve škole v roce 2022 fungují jako obvyklé. Pro účely plánování cílů by pravděpodobně vyhovoval více model GAP, ovšem školní pojetí EV nemá nezbytně nutně marketingový účel a principy, z nichž GAP analýza vychází.

S: silné stránky

- 🌐 systém třídění papírového a plastového odpadu
- 🌐 sběrové kampaně (papír, elektrozařízení, baterie, tonery, mobilní telefony)
- 🌐 šetření energiemi (svícení, topení, spotřeba vody)
- 🌐 pozitivní reputace environmentálních aktivit
- 🌐 zapojení do celostátních kampaní a soutěží
- 🌐 spolupráce s rodiči
- 🌐 venkovní učebna

W: slabé stránky

- 🌐 mezipředmětové zapojení EV do výuky (mimo průřezová témata)
- 🌐 nízká míra spolupráce s externími organizacemi EV
- 🌐 jednoduché splachovače na WC
- 🌐 nízká míra třídění odpadu ve školní jídelně

O: příležitosti

- 🌐 vyšší míra zapojení pracovníků školy
- 🌐 rozšíření venkovní výuky
- 🌐 rozvoj školní zahrady
- 🌐 využití programů EV včetně vícedenních pobytů
- 🌐 hlubší ekologizace provozu školy (papír, odpady, potraviny, energie)
- 🌐 další vzdělávání v oblasti EV a přírodních věd

T: hrozby/rizika

- 🌐 redukce EV
- 🌐 snížení finančního rámce
- 🌐 odchod koordinátorů EV
- 🌐 nezájem o EV ze strany žáků
- 🌐 pokles společenské poptávky po EV

4 Cíle EV

Školní strategie EV v oblasti cílů obsahuje čtyři hlavní kategorie a prolíná v nich výchovně-vzdělávací strategie dané RVP a ŠVP společně s kompetencemi v oficiálním i tzv. skrytém kurikulu. Tyto kategorie plní zároveň funkci měřitelných, časově určených, personálně zabezpečených a vykazovaných kritérií, jež se promítají v dílčích částech celoškolních aktivit s přesahem do EV. Každé kritérium je tak zároveň indikátorem plnění dlouhodobého plánu EV, jehož vyhodnocení bude probíhat v roce 2028.

Kategorie cílů EV reflektují zároveň návrhy a cíle krajské koncepce EV (Ústecký kraj, 2022) a snaží se také reagovat na zjištění aktuálních výzkumů (např. Kroufek & Činčera, 2021).

Kategorie 1: Tradice

- 🌐 upevnění probíhajících, tradičních aktivit
- 🌐 zvýšení míry zapojení žáků do průběhu aktivit
- 🌐 navýšení počtu pedagogických pracovníků zapojených do aktivit EV
- 🌐 rozšíření počtu účastníků

Tabulka č. 4: Indikátory Kategorie 1

aktivita	časový rámec	cílová skupina	personální zabezpečení
<i>Uklidme Česko</i>	2x ročně	žáci, učitelé	vyučující EV + ostatní PP ⁷
<i>72 hodin</i>	1x ročně	žáci, rodiče	učitelé, dobrovolníci
<i>Recyklohraní</i>	průběžně	žáci	vyučující EV + pověření PP
<i>Hodina Země</i>	1x ročně	žáci, rodiče, veřejnost	vyučující EV + žáci
<i>Den Země</i>	1x ročně	žáci	vyučující EV + ostatní PP
<i>Světový den vody</i>	1x ročně	žáci	vyučující EV + ostatní PP
<i>projektové dny (ŠVP)</i>	1x ročně	žáci	třídní učitelé 3. a 4. ročníku
<i>sběrové akce</i>	4x ročně	žáci, rodiče	vybraní PP

Pozn.: U každého indikátoru se orientačně zjišťuje počet účastníků, který je nedílnou součástí vyhodnocení ročního plánu EV.

Kategorie 2: Udržitelná společnost

- 🌐 vzdělávání v oblasti globálního rozvojového vzdělávání
- 🌐 další ekologizace školy
- 🌐 zprostředkování aktuálních environmentálních poznatků žákům
- 🌐 další vzdělávání PP v oblasti EV
- 🌐 získání finančních prostředků pro EV z externích zdrojů (granty, dotace)

Tabulka č. 5: Indikátory Kategorie 2

aktivita	časový rámec	cílová skupina	personální zabezpečení
<i>GRV ve výuce</i>	průběžně	žáci	vyučující EV + ostatní PP
<i>DVPP pro EV</i>	průběžně	učitelé	externisté + koordinátor EV
<i>ekologizace školy</i>			koordinátor EV, vedení školy

⁷ Zkratka PP označuje pedagogické pracovníky (včetně vychovatelek školní družiny a asistentek pedagoga).

- umístění nádob na papír do všech tříd	do 6/2028	třídy, žáci	
- sběr papíru a jeho odvoz	2x ročně		pověření PP
- likvidace tříděného odpadu	průběžně		koordinátor EV + správní zaměstnanci
- snížení množství směsného odpadu školní jídelny	do 6/2028	školní jídelna	koordinátor EV + vedoucí ŠJ
získání finančních zdrojů	do 6/2028	škola	koordinátor EV

Pozn.: Získání finančních zdrojů závisí na vypsaných titulech, které nabízejí externí instituce (NNO, MŽP, Ústecký kraj atd.), a úspěšnosti podané žádosti, kterou nelze predikovat.

Kategorie 3: Vztah k místu

- 🌐 rozvoj školní zahrady
 - péče o zahradu
 - průběžná úprava prostor (kultivace, založení kvetoucí louky)
 - udržení certifikace *Přírodní zahrada*
- 🌐 podpora učení venku
 - metodická podpora PP
 - využití DVPP (včetně online forem)
 - uskutečněné hodiny
- 🌐 rozvoj témat občanského aktivismu a místně zakotveného učení
 - výuka témat o lidských právech a ochraně přírody, možnosti zapojení
 - regionální přírodovědná, společenská, historická a občanská témata ve výuce
- 🌐 posílení vztahu k regionu
 - zapojení regionálních témat do výuky
 - posun k afektivním cílům vzdělávání
- 🌐 rozvoj poznávání regionu
 - mezipředmětové exkurze v rámci regionu

Tabulka č. 6: Indikátory Kategorie 3

aktivita	časový rámec	cílová skupina	personální zabezpečení
rozvoj školní zahrady	průběžně	žáci	koordinátor EV + ostatní PP, externí firmy
podpora učení venku - uskutečněné hodiny - DVPP	průběžně	učitelé, žáci	koordinátor EV + ostatní PP
rozvoj témat - občanský aktivismus - místně zakotvené učení	průběžně	žáci, učitelé	koordinátor EV + ostatní PP
posílení vztahu k místu	průběžně	žáci	učitelé
rozvoj poznávání regionu	alespoň 1x ročně	žáci	učitelé

Pozn.: U všech indikátorů této kategorie koordinátor EV plánuje aktivity po celý rok a nabízí učitelům napříč ročníky a předměty vhodné programy k využití (a naplnění indikátoru).

Indikátor posílení vztahu k místu podléhá průběžnému testování pomocí online dotazníku, jenž je distribuován koordinátorem EV definovanému vzorku žáků.

Kategorie 4: Klimatická změna a náš život

- 🌐 příprava školy na dopady klimatické změny
 - návrh adaptačních a mitigačních opatření pro zmírnění dopadů
 - snižování energetické náročnosti provozu školy
- 🌐 implementace tématu do výuky
- 🌐 aktualizace informačních zdrojů
 - DVPP (včetně online forem)
- 🌐 využití znalostní báze žáků a její rozvoj

Tabulka č. 7: Indikátory Kategorie 4

aktivita	časový rámec	cílová skupina	personální zabezpečení
<i>návrh adaptačních a mitigačních opatření</i>	do 6/2028	škola	koordinátor EV + vedení školy
<i>snížení energetické náročnosti školy</i>	do 6/2028	škola	koordinátor EV + vedení školy
<i>implementace do výuky</i>	průběžně	žáci	všichni PP
<i>aktualizace informačních zdrojů</i>	průběžně	učitelé	všichni PP
<i>využití znalostní báze žáků</i>	průběžně	žáci	všichni PP

5 Roční plán EV

Roční rozvržení aktivit EV odpovídá tradičnímu pojetí organizace školního roku (časové dělení, předmětové rozvržení apod.) a případným neočekávaným odchylkám (změny termínů, organizačních pokynů ad.). Roční plán sestavuje koordinátor EV a na konci školního roku jej vyhodnocuje tak, aby byl k dispozici pro sestavení výroční zprávy školy za uplynulý školní rok vedení školy, kterému jej také předkládá.

Součástí vyhodnocení je u indikátorů *Kategorie 1* orientační počet účastníků. V případě, že některé aktivity nebyly uskutečněny, obsahuje vyhodnocení také zdůvodnění.

Přehledný roční plán je vložen jako Příloha č. 3 tohoto dokumentu.

Závěr

Nedílnou a neoddělitelnou součástí každého strategického dokumentu je jeho internalizace v rámci instituce, kterou má tento dokument ovlivnit. Přijetí zaměstnanci školy jistě nemusí být bezmezná a automatická, diskuse nad smyslem a směřováním celého materiálu je pochopitelně žádoucí (včetně ročního plánu), ovšem hlavní filosofie a základní pilíře pro celé období by měla prostoupit celou školu od provozních zaměstnanců přes vnější obraz školy pro veřejnost (včetně rodičů) po běžnou výuku.

Skrytým a relativně obtížně měřitelným a ověřitelným cílem je tak přijetí principů environmentální výchovy a proaktivní přístup při výuce právě směrem k environmentálním tématům, jež se v ideálním případě na konci sledovaného období objevují ve všech předmětech napříč celou školní docházkou.

Přílohy

Příloha č. 1: Dotazník pro žáky

Příloha č. 2: Dotazník pro PP

Příloha č. 3: Roční plán EV

Příloha č. 1: Dotazník pro žáky

1. Do kterého ročníku chodíš? (výběr: 6./7./8./9.)
2. Víím, co znamená Environmentální výchova.
 - a. Ano, přesně
 - b. Ano, přibližně
 - c. Ne, neumím to vysvětlit
 - d. Ne, nikdy jsem to neslyšel(a)
 - e. Nejsem si jistý(-á)
3. Ve škole se třídí více druhů odpadu. Který třídíš ty?
 - a. papír
 - b. plast
 - c. kov
 - d. elektrospotřebiče (včetně baterií)
 - e. toner
 - f. světelné zdroje
4. Účastníš se školních akcí?
 - a. Ano
 - b. Ne
5. Kterých akcí ses zúčastnil(a)? (výběr z nabídky)
6. Snažíš se šetřit energiemi ve škole?
 - a. Ano
 - b. Ne
7. Na předchozí otázku jsi odpověděl(a) ANO. Jak konkrétně šetříš? (otevřená odpověď)
8. Snažíš se šetřit energiemi doma?
 - a. Ano
 - b. Ne
9. Je třídění odpadů ve škole dostatečné?
 - a. Ano
 - b. Ne
10. Tvoje odpověď na předchozí otázku byla NE. Které další odpady by se ve škole měly třídít? (otevřená odpověď)
11. Probíhá výuka některých předmětů venku (např. na školní zahradě)?
 - a. Ano
 - b. Ne

[Otázky 12–17 obsahovaly pětistupňovou Likertovu škálu s hodnotami od *zcela souhlasím* po *zcela nesouhlasím*.]

12. Ve škole je dostatek košů na tříděný odpad.
13. Ve škole je dostatečné množství květin.
14. Ve škole se chovám zodpovědně (např. neničím školní majetek, dojídám jídlo ve školní jídelně).
15. Ve škole dostávám dostatečné informace o životním prostředí.
16. Ve škole se cítím dobře, je to příjemné a bezpečné místo.
17. Moje svačina nevytváří zbytečný odpad, nosím ji v boxíku.
18. Pokud chceš cokoli dodat, zde je prostor: (otevřená odpověď)

Příloha č. 2: Dotazník pro PP

1. Víte, co znamená Environmentální výchova?
 - a. Ano, přesně
 - b. Ano, přibližně
 - c. Ne, neumím to vysvětlit
 - d. Ne, nikdy jsem to neslyšel(a)
 - e. Nejsem si jistý(-á)
2. Ve škole se třídí více druhů odpadu. Který třídíte Vy?
 - a. papír
 - b. plast
 - c. kov
 - d. elektrospotřebiče (včetně baterií)
 - e. toner
 - f. světelné zdroje
3. Účastníte se školních akcí?
 - a. Ano
 - b. Ne
4. Kterých akcí jste se zúčastnil(a)? (výběr z nabídky)
5. Snažíte se šetřit energiemi ve škole?
 - a. Ano
 - b. Ne
6. Na předchozí otázku jste odpověděl(a) ANO. Jak konkrétně šetříte? (otevřená odpověď)
7. Snažíte se šetřit energiemi doma?
 - a. Ano
 - b. Ne
8. Je třídění odpadů ve škole dostatečné?
 - a. Ano
 - b. Ne
9. Vaše odpověď na předchozí otázku byla NE. Které další odpady by se ve škole měly třídít? (otevřená odpověď)
10. Probíhá výuka některých Vašich předmětů venku (např. na školní zahradě)?
 - a. Ano
 - b. Ne
11. Na předchozí otázku jste odpověděl(a) ANO. Jak často vyučujete venku?
 - a. Jednou týdně
 - b. Nepravidelně

[Otázky 12–17 obsahovaly pětistupňovou Likertovu škálu s hodnotami od *zcela souhlasím* po *zcela nesouhlasím*.]

12. Ve škole je dostatek košů na tříděný odpad.
13. Ve škole je dostatečné množství květin.
14. Ve škole se chovám zodpovědně (např. větrání, spotřeba energií).
15. Ve škole dostávám dostatečné informace o životním prostředí.
16. Ve škole se cítím dobře, je to příjemné a bezpečné místo.
17. Moje chování ve škole nevytváří zbytečný odpad (zodpovědně využívám zdroje).
18. Pokud chcete cokoliv dodat, zde je prostor: (otevřená odpověď)

Příloha č. 3: Roční plán EV

NÁZEV AKTIVITY	CHARAKTERISTIKA	ČASOVÉ VYMEZENÍ	CÍLOVÁ SKUPINA	PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ
RECYKLOHRANÍ - ŠKOLNÍ DLOUHODOBÝ CE- LOSTÁTNÍ PROJEKT	Na škole je zaveden systém třídění odpadů a je u něj vyřešen odběr vytríděných složek. Na škole se třídí osm druhů odpadu tj. papír, plast a kovové obaly, směsný odpad, baterie, drobné elektrozařízení, bioodpad a úsporné žárovky. Je smluvně zajištěn odvoz vytríděného odpadu. - rozpozná druhy odpadů a navrhne jejich ekologickou likvidaci - analyzuje množství kontejnerů na tříděný odpad ve svém okolí, zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů, výsledky jednoduchou formou prezentuje	průběžně	celá škola	koordinátor EV + ostatní PP
POKLAD Z HLUBIN (DEN ZEMĚ) - TEMATICKÝ DEN	- vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu, s kterými se sám setkává v běžném životě a navrhne možná řešení, čím tento zdroj nahradit - pojmenuje problémy a konflikty ve škole, doma a okolí (třídění - lenost x ekologická prospěšnost). Formuluje a odůvodní vlastní stanovisko na řešení daného problému (konfliktu)	den Země (duben)	2. stupeň	vyučující EV
CHRÁNÍME PŘÍRODU – TŘÍ- DÍME ODPAD - PROJEKT	-identifikuje environmentální problém, který je aktuální v jeho blízkém okolí a popíše, jak se jej osobně může dotýkat a zda se na něm osobně podílí - rozpozná druhy odpadů a navrhne jejich ekologickou likvidaci - pomocí tvořivých aktivit pochopí význam správného chování člověka v přírodě, vytvoří pravidla chování člověka ve volné přírodě, která mají sloužit k ochraně Země	2. pololetí	2. ročník	TU 2. ročníku
PŘÍRODNÍ SPOLEČENSTVA - PROJEKT	- rozliší jednotlivé ekosystémy naší planety a přiřadí k nim modelový organismus - uvede jednoduché příklady potravních řetězců a určí roli jednotlivých členů	2. pololetí	4. ročník	TU 4. ročníku
ZDRAVÍ A PROSTŘEDÍ – ZDRAVÁ VÝŽIVA - PROJEKT	- vysvětlí a na konkrétních příkladech ilustruje ovlivnění lidského zdraví či života různými faktory (např. důležitost správné výživy, vliv omamných látek na zdraví)	2. pololetí	3. ročník	TU 3. ročníku

	- pomocí tvořivých aktivit pochopí význam správného chování člověka v přírodě, vytvoří pravidla chování člověka ve volné přírodě, která mají sloužit k ochraně Země			
EKOLAMP - SPOLEČNOST ZABÝVAJÍCÍ SE SBĚREM ÚSPORNÝCH, VYSLOUŽILÝCH ÚSPORNÝCH ZÁŘIVEK	Na škole je zaveden systém třídění odpadů a je u něj vyřešen odběr vytríděných složek. Na škole se třídí osm druhů odpadu tj. papír, plast a kovové obaly, směsný odpad, baterie, drobné elektrozařízení, bioodpad a úsporné žárovky. Je smluvně zajištěn odvoz vytríděného odpadu.	průběžně	celá škola	koordinátor EV
SBÍREJ TONER - CHARITATIVNÍ PROJEKT SBĚR PAPIRŮ	Od roku 2009 je škola zapojena do charitativního projektu „Sbírej toner“.	průběžně	celá škola	koordinátor EV
	Na škole je zaveden systém třídění odpadů a je u něj vyřešen odběr vytríděných složek. Na škole se třídí osm druhů odpadu tj. papír, plast a kovové obaly, směsný odpad, baterie, drobné elektrozařízení, bioodpad a úsporné žárovky. Je smluvně zajištěn odvoz vytríděného odpadu.	1x v každém pololetí	celá škola	Tuček, Sloup + TU
VÍCEDENNÍ POBYTOVÉ AKCE - LYŽAŘSKÝ KURZ - ŠKOLY V PŘÍRODĚ - CYKLISTICKÝ KURZ	-pozoruje a popíše proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, pravidelně pozoruje počasí (průběžně zaznamenává do kalendáře přírody) - popíše a zdůvodní svůj vztah k přírodě na základě svých dosažených zkušeností a prožitků - na základě vlastního pozorování získává informace o rostlinách, živočiších a přírodních dějích - pedagogové nabídnou žákům co největší možnost smysluplného využití času souvisejícího s environmentální výchovou v každém školním roce	průběžně	vybrané třídy	TU, organizátoři akcí
PREZENTACE AKTIVIT ŠKOLY V OBLASTI EVVO	- od roku 2015 jsou zavedeny i jiné organizační formy, než je vyučovací hodina, k naplňování environmentální výchovy. -pedagogové nabídnou žákům co největší možnost smysluplného využití času souvisejícího s environmentální výchovou v každém školním roce. - po každé akci s přesahem k EV dotčený zaměstnanec zveřejní na webových stránkách školy souhrnnou zprávu (nejlépe s fotodokumentací)	průběžně	veřejnost	koordinátor EV + ostatní PP

HODNOCENÍ REALIAZACE ROČNÍHO PLÁNU EVVO UKLIÐME ČESKO	Vedení školy v rámci možností umožňuje svým pracovníkům další vzdělávání v oblasti environmentální výchovy. Škola zorganizuje úklid vybrané lokality a připojí se tím k celostátní akci.	červen		koordinátor EV
		1x v každém pololetí	9. ročník	koordinátor EV
VÝUKA PŘEDMĚTU ENVI- RONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	Od školního roku 2022/2023 byl volitelný předmět pro žáky 9. ročníku Environmentální výchova převeden mezi běžné předměty s vlastním plánem v ŠVP JAKUB	celý rok	9. ročník	vyučující EV